

STAROSTA KRAJOWY
POMORSKI

MOSTOWA 15.

TELEFON NO. 583 i 584.

TORUŃ, DNIA 28. listopada 195. Or.

Przewielebny

Ksiądz Prałat M a ń k o w s k i

L e m b a r k

=====
p.Konojady pow.Brodnica

Sp. K. 41/6 (10, 6/37)

Minęło już więcej niż 10 lat od chwili uzyskania Niepodległości. Marzenia kilku pokoleń, idea odzyskania wolnego Pomorza, ziściły się.

150 lat nacierał zaborca na polskość Pomorza nie zdołał jednak podważyć polskości duszy Pomorzana. Musimy sobie zdać sprawę, iż opieraliśmy się co siłą germanizacji naszego kraju, że walka ta jednak odbywała się prawie że wyłącznie na polu gospodarczym, podczas gdy idea ruchu niepodległościowego, za wyjątkiem nielicznych tajnych organizacji, nie była realizowaną. Bieg wypadków z końca roku 1918 wywołał w społeczeństwie pomorskiem naprawdę natychmiastową żywiołową reakcję, jednak brak zespolonej organizacji był przyczyną, że powstały liczne odruchowe wysiłki myśli i czynów niepodległościowych. Były one przeważnie z sobą niezwiązane, jednak ich liczba oraz charakter poszczególnych fragmentów daje nam wysokowartościowy materiał do odtworzenia polskiego ducha, polskiego charakteru Pomorza.

Niestety nie uczyniono dotąd nic, żeby ustalić historję owych dążeń społeczeństwa pomorskiego i niepodległości. Ponieważ oddalamy się coraz więcej od owych epokowych chwil, koniecznem staje się ustalić ostatecznie przebieg wydarzeń; przede wszystkim odtworzyć w oparciu o owe liczne, jednak przeważnie wcale lub luźno z sobą związane dokumenty charakter idei niepod-

ległościowej, która tkwiła w każdym Pomorzanie a zapoznawana bywa przez wrogą nam zagranicę. Nawet w kraju istnieje pewne uprzedzenie pod tym względem, które idzie na rękę zagranicy a tak nieobliczalne w skutkach szkody sprawie polskiej przynosi.

Sądzę zatem, i myśl tę dzielić musi każdy narodowo myślący Pomorzanie, że sprawa odtworzenia historii ruchu niepodległościowego na Pomorzu staje się nieodzowną koniecznością.

Wyrażam nadzieję, że spotkam się ze strony Przewielebnego Księdza z zupełnym zrozumieniem wyżej wymienionych idei i zapraszam Go na Zebranie dyskusyjne - organizacyjne na dzień 1.XII.br.godzina 17-ta w Toruniu, gmach Starostwa Krajowego, ul. Mostowa. 13.

Proszę równocześnie o łaskawą pisemną odpowiedź, na rzucony przezemnie wniosek i podanie swoich cennych myśli i uwag, gdyby zaistniały jakiegokolwiek przeszkody w osobistym wzięciu udziału w zebraniu.

Zaznaczam przytem, iż wniosek mój stawiam w porozumieniu z Szefem Wojskowego Biura Historycznego, którego delegat będzie na zebraniu obecny.-

Starosta Krajowy Pomorski.

Rs II 6